ՖԻԵԱ.ԹԼԱ.Ր
Իսթանպօլ իչին սէնէլի մէճիտ 10
Ալթը այ " " 5
Իւչ " " " 2½
—
Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " " 5
բօսթա ուճրէթի պիզէ այիտ տիր ։

20 ՓԱ.ՐԱ.

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԷՐՃԻԻԷԱՍ

1298 ԷՅԼՈՒԼ 11   ՍԱ.ՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱ.ՐԱ.ՊԵՏ Ց. ՓԱ.ՆՈՍԵԱ.Ն   1299 ԶԻԼԳԱՏԷ 10

ԻԼԱ.ՆԱ.Թ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 "
Իւչիւնճիւ " " " 1 "
Իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանաթ ու [illegible] սաթըրը 5 ղ.
—
Իսթանպօլտա, Պապը Ալի Պէնչէնկիհ պաղչէսինտէ Ն. 41 Իբսի խանընտա

20 ՓԱ.ՐԱ.

ՀԱ.Վ.Ա.ՏԻՍԱ.ԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱ.ՖԻՑԷ

—

Լօնտրա 21 սէպտ.

Մըսըր մէսէլէսինի ֆասլ իյլէմէք իչին պիր գօնֆէրանս ագտի մէւզու պէհս օլունմաեոր ։

Լօրտ Կրանվիլլ Ինկիլթէրրա սէֆարէթլէրինէ իրսալ իթտիկի Թալիմաթտա, Թունուստա Ֆրանսա բօլիթիգասընա, վէ պա խուսուս Էօ. բէրէ-լը-էօն Թատպիր օլունան մուահէտէյէ աթիզանըն Թունուստա ֆէսխինէ մուավէնէթ իթմէլէրինի էմր ու թէնպիհ իյլէմիշ տիր ։

Սէն-Բէթէրսպուրկ 21 սէպտ.

Ժուռնալ տը Սէն-Բէթէրսպուրկ ղազէթասը Մըսըր մէսէլէսինին ֆասլընա Էվրօբանըն սէլահիյէթի օլտուղունու թաստիգ իթմիշ տիր ։

Բօրթ-Սաիտ 21 սէպտ.

Տիմէսաթտա պուլունան իւչ միրալայլարտան Ապտ իւլ Ալալ պէյ թէսլիմիյէթի գապուլ իթմէեոր ։ (19 սէպտ. թարիխլի թէլէկրաֆնամէտէ եալընըզ Տիմիաթ մուհաֆըզընըն թէսլիմ իթտիկի պէեան օլունմուշ իտի ։) Ճէմիլէ գալէսը թէսլիմ օլմուշ տուր ։

Իսմաիլիյէ 21 սէպտ.

Սէպտ. ին 11ինտէ 20սինէ գատար Սուէյշ գանալընտան 80 գըթա սէֆինէ միւրուր իտիպ, 10 կիւնլիւք հասըլաթը 1 միլիօն 740 պին ֆրանգ տըր ։

ՏԱ.ԽԻԼԻՑԷ

—

Էքսըրքէստէ օգունտուղունա կէօրէ, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան Եունան հուտուտու մէսէլէսի իւզէրինէ ֆէննէ Թաթպիգտան պիր բաքօրթօ Թանզիմ օլունմուշ տուր ։

Մէզքիւր բաքօրթտա միւխթէլիթ գօմիսիօնուն պազը խաթէալարը կէօսթէրիլիփ, պու խաթէալարըն Թասհիհի կէրէք տէվլէթի Ալիյէնին վէ կէրէք Եունանիսթանա միւֆիտ օլաճաղը պէեան օլունմուշ տուր ։

Մէզքիւր բաքօրթօ Եունան հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլունմուշ օլուպ, Եունան հիւքիւմէթինին ճէվապընը պէքլէնիլիեոր ։ Բուսիանըն գօնֆէրանս թէքլիֆի Ալմանիա Թարաֆընտան գապուլ օլունմամըշ իսէ տէ, Իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթինինին գէչէն բազար կիւնիւ գօնֆէրանս իչին տավէթնամէլէր իրսալ իյլէմէսի, Բուսիա սէֆիրինին Թալէպի իւզէրինէ վուգու պուլմուշ տուր ։

—

Նիկիրմի պէշ սէնէտէն պէրու Ֆրանսըզ բօսթախանէսի մէմուրլուղունտա իսթիխտամ օլունան Մ. Պօրտանեանա պիր դրթտանիշանը իֆթիխար իթա օլունմուշ տուր ։

—

Շէհիր էմանէթինէ միւլհագ օլան տէօրտ գազալարըն 96 վէ 97 սէնէլէրի աշար հասըլաթընտան պիր թագըմ իխթիլասաթ գուհուրա կէլտիկի խապէր ալընարագ, թէֆթիշ ու Թահգիգը իչին պունտան պիր գաչ այ էվվէլ, պազը մէմուրլար կէօնտէրիլմիշ իտի ։ Պու քէրրէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, մէզքիւր գազալարտան Սիլիվրի վէ Պիւյիւք-Չէքմէճէնին մէմուրլարընա սանիլէրինին պօղազլարընտա 10-15 պին լիրա գատար մէքթումաթ զուհուր իթմիշ տիր ։

—

Իսթըրն Էքսբրէսին գավլինճէ տուվէլի միւթթէֆիքէնին Մըսըր ահվալը սախրեսինտէն միւթէգաբիլ օլան Թէկալիֆլէրինա պիթթէգրիպ Թազմինաթը լազըմ կէլմէ օլունաճագ տըր ։

Թազմինաթը մէգպէրէնին 20-30 միլիօն, վէ Ինկիլթէրրանըն միւթէլիֆէք Թազմինաթը հարպիյէնին տախի 10 միլիօն լիրա օլաճաղը, վէ պու սէպէպ իլէ տուխուլու Մըսըր. իյէնէ ֆայիզլէրինէ սէնէվի հիչ տէկիլ իսէ 1 պուչուգ միլիօն լիրանըն զամմը լազըմ կէլէճէկի Թախմին գըլընմըշ տըր ։

—

Պու կիւնքի Վագըթտա օգունտուղունա կէօրէ, Եունան մէսէլէսի իւզէրինէ Գօնֆէրանս ագտ օլունմաեաճագ տըր. տէվլէթլէր էքսէրիյէթ իւզրէ գօնֆէրանս ալէյհինտէ տիրլէր ։

—

Մըսըր իւմէրասը սաքըլլէքսինտէն Սալիհ բաշանըն չարշէնպէհ կիւնիւ Իրլանտիյէ վարօբուր իլէ Իսկէնտէրիյէէ ազիմէթ իթտիկինի եազմըշ իսէ տէ, պըլէան մալիւմաթը սախիհ կէօրէ, միւշարիւլէյհ կէլէճէք չարշէնպէհ կիւնիւ հարէքէթ իտէճէք վարօր իլէ ազիմէթ իյլէեէճէք իմիշ ։

—

Մէճուրիյէթի մախսուսէ իլէ Վիէննատա պուլունան Փուատ բաշա հազրէթլէրինին, ալաֆ. սէպտ. այընըն 19ունտա չէհրի մէգբէրբատան հարէքէթ իտէրէք, պիր գաչ կիւն գատար Պուքրէշտէ գալմ ու խօթիրահաթ իտիպ, Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէկի Վիէննա ղազէթալարընտա օգունմուշ տուր ։

—

Թէբրանէնի ամիրէ չարխընը սընըֆընըն փիւշկիւ բիւթթագէ պուլունան գապիթանընըն տիրանէթ վէ էհլիյէթլէրի անլաշըլըրագ օնա կէօրէ թէրֆիի բիւթպէ իյլէմէլէրի իչին, պու քէրրէ ֆէրիգ Հասան բաշա հազրէթլէրինին րիեասէթի թահթընտա պիր մէճլիս թէշքիլ իտիլմիշ, վէ գապիթանը միւմայիլէյհին միւն իմթիհանլարընա պէտ ու միւպաշէրէթ գըլընմըշ տըր ։

—

Կիրիտ մէթրօբօլիտիկի միւնհալ օլտուղունտան, եէրինէ պիր պաշգասընըն ինթիխապը իչին, Կիրիտ Բում ճէմաաթը Թարաֆընտան բաթրիգխանէյէ պիր մազպաթա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—

Պէնկազի միւթէսարըֆլըղընտան Սուլէյման Թէբալի բաշա հագգընտա հիւքիւմէթի մահէլլիյէ Թարաֆընտան Թէվգիֆ օլունարագ, Պաթաւլ վաբօրու իլէ Թահթէլհիֆզ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմէկտէ օլտուղունու Իքսբրէս ղազէթասը եազըեօր ։

Մէրգում Էհալի պէյինինտէ ֆէնա տախի չալըշմագտա իմիշ ։

—

Տիւնքիւնիւ ումումիյէ խարիճիյէ Եօզղատ մուհասէպէ մէմուրու Արիֆ պէյ, օն կիւնտէն պէրու մահքիւմ մէմուրիյէթինէ կիթմէմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, մէմուրիյէթինտէն աֆ օլունտուղունու Մէճամըլ եազըեօր ։

—

Կէչէն բազար կիւնիւ լիման բէյինի Տիլամէր բաշա հազրէթլէրի, մահէթինտէ ֆէնէր, վէ ֆէրման գալէմի միւտիրի Մահմուտ էֆէնտի պուլունտուղու հալտէ, Գարատէնիզ սէֆահիլինտէ պուլունան ճանգուրթարան մէվգիլէրինի թէֆթիշէ կիթմիշ, հէր պիր նօգթանըն նազարը թէֆթիշտէն կէչիրմիշ տիր ։

—

Գահիրէ իլէ էսկի պէյնինտէ պուլունան թէլէկրաֆ խաթթըն Թամիրինէ տէվամ օլունմագտա պուլունտուղու, վէ պիր գաչ կիւնէ գատար Տէրսաատէթ իլէ Մըսըր պէյնինտէ տօղրուտան տօղրուեա մուխապէրաթա պաշլանըլաճաղը իչիթիլմիշ տիր ։

—

Վառնա իլէ Բուսճուգ արասընտա պուլունան թէլէկրաֆ խաթթընըն Պուլղար հիւքիւմէթի Թարաֆընտան իշլիրա օլունտուղունա տաիր պազը ղազէթալարըն վէրտիկլէրի հավատիս Թէքզիպ օլունուեօր ։

—

Մէհաճիրինին իսքեանը էսսաբընըն իսթիհսալը իչին սէյեար միւֆէթթիշլիկինէ թային օլունմուշ պուլունան Ալի Թէվֆիք բաշա, կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Պազաթա իլէ Օրթաքէօյ պէյնինտէ իշլէեէն թըրամվայ արապալարընա բաքըլ օլարագ, արապա Պէշիքթաշտան Պըլըճ Ալիէէ մուվասալէթ իտիպ, ֆագաթ հէնուզ [illegible] թաւրիմատան, միւշարիւլէյհ էօն Թարաֆընտան ինմէք իսթէմիշ, վէ արապանըն [illegible] ինմէկէ գալգըշմըշ իսէ տէ, արապաճընըն լազըմ կէլէն տէրէճէ աչըգ պուլունմամասը ճիհէթլէ, տէրհալ եէրէ տիւշէրէք, պիր թէքէրլէկի իւզէրինտէն կէչմիշ, վէ ահզազ քէմիքլէրի գըրըլաճագ տէրէճէտէ թէհլիքէլի եարալանմըշ իմիշ ։

—

Պօղազ-իչինտէն չէքէթի Խայրիէ վարօրլարը իլէ կիտիփ կէլէն էօլճուլարըն, վարօր իսկէլէլէրի ֆաիզտէ օլմատղընտան, ֆիւրսաթլարըն թէնզիլի հագգընտա մագամաթ հիւքիւմէթէ Սէնիյէէ Թագտիմ իթմիշ օլտուգլարը իսթիտա, տախիլիյէ նէզարէթի Ճէլիլէսինէ, վէ Թիճարէթ նէզարէթի Ճէլիլէսինէ հէվալէ պուեուրուլմուշ, վէ Թիճարէթ նէզարէթինտէն տախի Շիրքէթի Խայրիէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ իմիշ ։

—

Եվվէլքի կիւն սապահլէյին սաաթ 3 րաատէլէրինտէ Պէյօղլունտա Թարլա-պաշը ճատտէսինտէն միւրուր իթմէքտէ օլան պիր ատամըն իւզէրինէ պիր ատամ հիւճում իթմիշ, վէ գօրգուտմագ մագսատիլէ, իւզէրինէ խանճէր չէքմիշ իսէ տէ, միւմայիլէյհ գորգմայարագ, խանճէրի էլինտէն ալմըշ, վէ շէրիրի եաքալայարագ պէքճիլէրէ Թէսլիմ իթմիշ տիր ։

—

Լա Թիւրքիէ օգունտուղունա կէօրէ, Իսկէնտէրիյէ գըլթալը էսնասընտա չէհրի մէզքիւրտէն գաջըթմա միւտիրի պուլունմուշ օլան վէ Իսկէնտէրիյէ ահվալը սախրէսինտէն մէսուլ պուլունան Սահիպ պէյ թէվգիֆ օլունմուշ տուր ։

—

Միթամիպլոտա օգունտուղունա կէօրէ, չարշէնպէհ կիւնէսի պիր թագըմ սարըգլէր Գարթալ գազասընըն Սարը-Ղազի-Սուլթան Թէքքէսինէ կիրէրէք, աղըր բարա խալը էշեալարը ճիւմլէսինի ալարագ ֆիրար իթմիշլէր տիր ։ Շաֆագ վագթի Թիւրպէտար Ահմէտ աղա սիրգաթ վուգուունու կէօրիւր կէօրմէզ, վագըթ գայպ իթմէքսիզին, պալկիրինէ բաքըլ օլարագ, խըրսըզլարըն Թագիպինէ պաշլամըշ վէ պիր խայլի զէհմէթ կէօրտիւքտէն սօնրա, Պուլղուրլու գուրպինտէ Եալընըզ-Սէլվի նամը մահալտէ եէթիշմիշ տիր ։ Խըրսըզլար Թիւրպէտարը կէօրտիւքլէրի կիպի, չալտըգլարը էշեալարը պըրագըփ ֆիրար իթմիշլէր ։ Ֆագաթ չըպուքլուգ սէնտալեալարընտա մահիր օլմալարընտան օլմալը տըր քի իւչէրէտէ պիր մահէլլէտէն թէօնէրէք, Տուզլա-լըմա գիւչիւք Մէհէմմէտ բաշանըն քէօշկինէ կիրմիշ, իչէրտէ պուլունանլարըն ճիւմլէսի Թարլատա օլտուգլարընտան, քէմալի րահաթլա քէօշկիւ սօյուպ ֆիրար իթմիշլէր տիր ։

—

Զարչէնպիհ կիւնէսի սաաթ 4 րաատէլէրինտէ Պէյօղլունտա Շիշլի սօգաղընտա պիր չօճուգ աղլամագտա սէսի իշիտիլմէքլիկինտէն մահէլլէ սէքէնէսի պունուն նէ՞ օլտուղունու անլամագ իչին գարուեա չըգմըշլար, սօգագտա 2 այլըգ պիր չօճուգ պըրագըլմըշ օլտուղունու կէօրմիւշլէր, վէ պէքճիլէ խապէր վէրիլմէքլէ, պէքճի չօճուղու Պալաթա-սէրայը մէգբէրինէ կէօթիւրիւփ Թէսլիմ իյլէմիշ տիր ։

ՌՈՒՖԱ.Գ ՊԻՐ ԻՑԶԱ.ՀԱ.Թ

—

Տիւնքիւ նիւսխէմիզտէն տէվամ վէ խիթամ ։

Տօղթօր Գալուստեան, պիր սէնէ գատար, չօգ տէֆա եալընըզ, վէ պազըն քէնտի գէլէմէսիյլէ, վէ պազըն տախի հէմ քէնտի վէ հէմ տէ մէրգումէ տուխթէր պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ, բաթրիգխանէյի կիտիպ կէլիպ էօքսիւթմիւքտէն, վէ չօգ տէֆա պաղըրարագ էնվայի բէզզալէթլէր չէքտիրտիկտէն, վէ հէրքէսի Թաճիզ իտիպ, [illegible] տէֆալար գօվալամագտա սօնրա, պիր կիւն տախի կէլէրէք, Փանոսեան էֆէնտի ջէնաբլարընա Թասատտի իթմիշ, վէ [illegible] խըտէր ։

Հաքիմ պուլունան էֆէնտիլէր, մէզքիւր եվրագըն իմզա եէրինտէ Հաճի Տուտու խամինի օգուրլար, վէ Թահթընտա տախի, մէրգումէնին եազը եազմագ պիլմէտիկի իչին, պիր խաչ պէսմէթի եարմըշ օլտուղունու կէօրիւրլէր ։

Պիրտէ, մէզքիւր չէհատէթնամէնի օգուեարագ, օլ կիւնէ գատար իչինտէ օգուտուլար Ճէվապ չէհատէթլէրտէն սիւթիւն պաշգա տիւրլիւ օլալ, վէ գուվվէթլի վէ հէմ տէ Թէօհմէթլի տիլէքէ գավլի չէհատէթլէր պուլունտուղու կէօսթէրիլմիշ, պիր Թարաֆտան Թէհաճիւմ իթմէքլէ, սէրվէթլէրինի թասարրուֆ իյլէմիշ օլմասը, [illegible] կէօրիւլիւր ։

Մաշքէմէ, մէրգումէ գատընա, մէզքիւր չէհատէթնամէնին խաչընը կէօսթէրէրէք, պու իմզա սէնի՞ն մի տիր տիյէրէք սուալ իտէր, վէ մէրգումէ գատըն տախի, սէվինէ. րէք. [illegible] մահքէմէտէ մէրգումէնին սէվինճինի կէօրտիւքտէ, Թապիյաթիլէ, տահա զիատէ չիւպհէէ տիւշէր, մէզքիւր չէհատէթ իչին մէրգումէ իչին սէվինճի հիչ պիր չէյ օլմատըղընը գաթէն պիլիր ։

Իյլահաթըմըզը օգուեան զաթլարըն, Տօղթօր Գալուստեանըն նէ տէրէճէ պիր մախլուգ օլտուղունու լաբըգըյլէ անլամագ իչին, պուտան սօնրա եազաճագլարըմըզ Նօգթալարա, զիատէ տիգգաթ իթմէլէրինի տիլէր մէճլիսինի տավէթ տէ ռճա իտէրիզ ։

Մաշքէմէնին քեաթիպի պաշլար մէզքիւր չէհատէթնամէյի օգումաեա, մէրգումէ գատընըն պաշլար գուլագ գապարթարագ չօշա գալմագտա եէթիշէր իմիշ ։

Վարագանըն պիր մըգտարը օգունտուգտան սօնրա, հաքիմ պուլունան էֆէնտիլէրտէն պիրի, «Է՛յ գատըն, նէ՞ տէրսին, «Փանոսեան հազրէթլէրինին սէօյլէտիքլէրինի սահի՞հ մի տիրլէր, օտըն եալան վէ եանլըշ օլմայըն, Ալլահ իչին տօղրու սէօյլէ յինիզ...» տէտիկինտէ, չէվապ գատըն տախի սէրիւտէն, «Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, տօղրու օգունան ֆի-անթաեաեըմ, պէն չիմտի կէ գատար օգունանլարտան, հիչ պիր չէյ անլայամատըմ, պու պէնիմ արզուհալըմ օլամազ, եալընըզ օգունուեօրսունուզ» տէր ։

Մաշքէմէ Թարաֆընտան, մէրգումէ գատընա, «Ալլահ գատըն, եանըլըշ տէկիլ տիր, իչթէ սէնին իմզալարըն չէհատէթնամէ պու տուր... ա ճանըմ, սէն Փանոսեանը, Մանզումէի Թանըրմագտա տէկի՞լ մի սին, մէրգում սէնին էվինէ, ֆիլան զէզըն եանընա կիտէր կէլիր իմիշ... էօյլէ տէկի՞լ մի» տէտիկինտէ, մէրգումէ պիթթին չաշըրարագ, «Տէր հայր, էֆէնտի, պի՛չ մի կէօրիւեօրում,

Յիլ. Գ. ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ

նէ օլուտր պիլմէօրում, Փանոսեան Մանսուա՛ն նէ տիր, Մանզումէ՛ նէրէսի տիր, պէնիմ էօյլէ չէյլէրտէն խապէրիմ եօգ տուր, պէնիմ օղլումուն իսմի Պօղոս տուր (Պօղոս վէ եախօտ սայիր պիր իսիմ վիրիր, պիզ մէրգումէնին օղլունուն իսմինի պիլմէտիկլմիզտէն, Պօղոս տէտի.ք), պէն քէնտի էվիմի իսթէրիմ, պաշգա պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ տուր, օլ տէտիկլէրինիզ աատամինա քիմ օլտուղունու Թանըմամ» տէր.

Գալուստեան պու հէնկեամէ, քէնտի սախտէ.քեարլըղընըն մէյտանէ չըգըպ րէզիլ պէտամ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, դուտուրմաեա, վէ էլինտէն կէլսէ, պիչարէ գատընը չիյ չիյ եէմէկէ պաշլար. վէ քիւֆր ու հագարէթլէրէ ՀԷԳԷՐԷՐ.

Մահ.քէմէ իչի անլաշըլտը, մէզքիւր վարագաեը, մէրգումէ գատըն հուզուրունտա, Թէ.քմիլ օգուր վէ իյզահ իտէր, վէ նիհայէթ մատտէնին նէտէն իպարէթ պուլունտուղունու անլատըր. Մէրգումէ տախի ճէվապընտա, մէզքիւր մատալարըն հիչ պիրինտէն խապէրտար օլմատըղընը, վէ Փանոսեան տէնիլէն ատամը օլ անտէ կէօրսէ պիլէ Թանըմատըղընը, ֆագաթ, սայիր պիր գաչ քիմսէլէր, վէ պիր գաչ տա մէ.քթէպ չակիրտլէրի միսիլլու, Ագապեան փարժարան տէնիլէն մէքԹէպին սահիպինին տախի, պիր գաչ տէֆա, քէնտի քիրաճըլըղը կէօրմէկէ կէլտիկինի սէօյլէտիկի կիպի, քէնտիսինին իսէ օրաեա, տօղթօր Գալուստեանըն սէօյլէյիշինէ կէօրէ, օղլունուն զապթ իթմիշ օլտուղու էվինին, պաթըրգխանէ հիւմէթիյլէ, Թէ.քրարէն քէնտիսինէ վիրիլմէսի իւմիտիյլէ կէլմիշ օլտուղը տախի սարահէթէն վէ գավիյէն սէօյլէր.

Գալուստեանըն սախթէ.քեարլըղը քեամիլէն դահիրէ չըգըպ անլաշըլտըգտա, իչիթթիւկլմիզէ կէօրէ, մէճլիստէն աճէ էֆէնտի, մէրգումու եանընտա չաղըրարագ, «արթըգ իչի պիւթիւն պիւթիւն գօգուԹտուն, հալին խարապ տըր, հեման ղէրրէ գատար ազլըն վէ նամուս ղայրէթին վար իսէ, սէսինի պիլէ չըգարմագսըզըն, մէրգումէնի ալըպ տա կիթմէլիսին...» տէյի նասիհաթ վիրիր իսէ, մէրգում էօյլէ ուԹանըր մազուլէյլէրտէն օլմատըղընտան, սուս օլմատըղը չէօյլէ տուրսուն, պիրաէ ղէվսլը գատըն տիշարը չըգտըգտա, գարը գօճա պիր օլարագ, պիչարէնին իւզէրինէ հիւճում իլէ, սէնի կիտի ճատը սէնի, սէն էվիէլ տօղրու չէհատէթ իթտին, քեաղըտը եազտըրըպ իմզալատընտա, սօնրատան, քի՛մ պիլիր, Փանոսեան Թարաֆընտան քիմ սէնի գանտըրտըտա, չիմտիտէ ինքեար իթմէ.քտէսին, հա՞...» տէյէրէք տէօյմէկէ գալգըշըրլար իտէտէ, օրատա պուլունանլար պէրատամատըզ լըրընտան, աղըպէթքեար քիւֆր ու հագարէթլէր եազտըրարագ, վէ պաղըրըշըպ չաղըրչարագ տէֆ օլուպ կիտէրլէր.

Պիզ մէզքիւր մասալ նէվինտէն օլան տավատա, զէրրէ գատար էհէմմիյէթ վիրիպ, վէ հիչ պիր կիւն օլ պապտէ, քիմսէտէն պիր չէյ սիւալ իթմիշ օլմատըղըմըզտան, պու սախԹէ.քեարլըգ ճինայէթինտէն, իքի այ գատար պիխապէր գալըըըզ. վէ անճագ պիր կիւն, Թապլիւգաթընըզտան պիր խանէէ կիթտիկիմիզտէ, իչիտիպ դիւատէսիյլէ Թէածճիւպ իտէրիզ. ֆագաթ, Գալուստեանըն էօյլէ պիր ճինայէթէ ճիւրաթընտան տօլայը Թէածճիւպ իթմէյիպ, իլյա պաթըրգխանէ մահքէմէսինին, հալէա օլ կիւնէ գատար, իպրէթի ալէմ իչին, էօյլէ պիր ալչագլըղը, ալէնէն իլան իթտիրմէտիքտէն պաշգա, հալէա տա էօյլէ պիր ատէմի, պաթըրգխանէ գապուսունտան իչէրի գապուլ իլէ, լագըրտը պիլէ սէօյլէթտիրմէ.քտէ օլմասընտան տօլայը Թէածճիւպ, վէ հէմտէ, հատտէն զիյատէ Թէածճիւպ վէ Թէէսսիւֆ իթմիշիզ տիր. վէ չիմտի տահա զիյատէ Թէէսսիւֆ վէ Թէածճիւպ իտէրիզ քի, պու մէրթէպէ սախԹէ.քեարլըղա ճիւրաթ իտէն պիր ատամ, պաթրիգխանէէ հալէա կիրիպ չըգապիլմէ.քտէ օլտուղունտան պաշգա, կէչէն ... հալին իքմիսինէ տախի, մէրգումուն օլ մէքրուհ անտագլըղը, Թա քիլիսէ տէրուննինտէ Թէնէմմիւ իտէն Ընդհանուր Ժողովա գատար կիրմէսինէ տախի միսաատէ օլունմուշ տուր, վէ պիզտէ տըհանըմըզը աչըգտա պիր չէյ սէօյլէմէ.քլիկէ Թէնէզզիւլ իթմէմիշիզ տիր...

Էկէր պունա գարշըլըգ, մէզքիւր մէճլիսէ, մատամ քի պիր լայիհա Թագտիմի իչին կէլմիշ տիր, կէլմէկէ, հէր քիմսէ օլսա հագգը վար տըր տէնիլիր իսէ, պիզտէ տէրիզ քի, խայր, պու էօյլէ տէկիլ տիր, էվվէԹ, հէր ատամ կէլէպիլիր էմմա, կէթիրմիշ օլտուղու լայիհանըն ասըլ միւնտէրիճաթը հագգընտա օլան սախԹէ.քեարլըղը մէյտանէ չըգմըշ պուլունան պիր ատէմին, եինէ այնի մէսէլէ իչին գապուլի ճայիզ օլամազ.

Հէր նէ հալ իսէ, պու քէրռէլէրին, նասըլ քի սէօյլէտիք, պիր կիւն աչըլմասը սաաթը կէլէճէք, վէ պիզիմտէ նէ մէրԹէպէ պիր սաղըրըլըգ, վէ նէ տէրէճէ ֆազիլէթ իճրա իթմիշ օլտուղուզ, օլ վագըթ անլաշըլաճագ տըր.

Կէլէլիմ չիմտի պիզիմ ասըլ չանլը տաօվամըզ տօղթօր Գալուստեանըն սախԹէ.քեարլըգ տօլապընըն նասըլ տէօնտէրիլմիշ օլտուղը քէյֆիյէթի պէեանընա.

Անլաշըլտըղընա կէօրէ, մէրգումէ գատընըն պիր օղլու պուլունուպ, օղլու պաշգա եէրտէ պիր օԹուրմագտէ, վէ քէնտիսիտէ, հէտիյէ պաշգասը քեայլին ուֆաճըգ պիր էվինին օտասընը քիրաեա վիրէրէք, Թավան իչինտէ օԹուրմագտա, վէ մէզքիւր օտատան ալաճըը պիր գաչ մէճիտիյէ քիրա իլէ կէչինմէ.քտէ իքէն, պիր Թագրիպ, օղլու մէրգումէեի տիշարը չըգարարագ, էվի քէնտիսի պիր պաշգասընա քիրաեա վիրմիշ. վէ մէրգումէնին սէֆիլ գալարագ, ղանն իտէրիզ քի, հէտիքըտեչ քիւխիտէսինէ օլմալը տըր, պիր իսԹիտա Թագտիմիյլէ, էվինին էմրէ քէնտիսինէ իատէսինի րճա իյլէմիշ տիր.

Վէ մէրգումէ պիր կիւն, ճէվապ ալմագ իչիրէ Պէյօղլուն իսԹանպօլա իինպ, վէ կիճէ իսէ կէրի տէօնմէսէրէ.ք, մէզքիւր Թաալլիգաթը մէզքաթ պուլունան ֆամիլեա իլէ, վագթիյլէ գոմշուլուգ միւնասէպէԹի պուլունտուղունտան, կիտիպ օրատա միսաֆիր գալըր տըր.

Հէր նասըլ իսէ, տօղթօր Գալուստեան պու իչտէն խապէրտար օլտուղու կիպի, մէզքիւր ֆամիլեատա միսաֆիր պուլունտուղունու տախի խապէր ալտըգընտան, վէ օրատա պագէն քէնտիսի տախի կիտիպ կէլմէ.քտէ պուլունտուղունտան, կիտիպ մէրգումէեի օրատա պուլուր, վէ լագըրտը աչարագ, մէրգումէնին տէրտինի անլար, վէ, «վա՞հ, զէվալը վա՛հ, սանա բէք եազըգ օլմուշ տուր, լաքին, մէրագ իթմէ, պաթըրգ պէնիմ խըսըմըմ տըր, պէն կիտէր սէօյլէրիմ, վէ սէնին իչինի պիր գաչ կիւնտէն պիԹիրիրիմ» տէր. վէ հալիյլէ զէվալը գատընտա, պիր չօգ տուալար վէ Թէշէ.քքիւրլէր օգուր.

Պատէհու տօղթօր Գալուստեան մէրգումէեի, կիւեա քէմալի մէրհամէթինտէն վէ միւսաֆիր-բէրվէրլիկինտէն նաշի, քէնտի էվինէ տախի տավէթ իյլէմիշ տիր.

Մէրգումէ սէվինէրէ.ք ֆիլվագը մէրգումունուն խանէսինէ տախի կիթմիշ, գարը գօճա պիր իքի կիւն մէրգումէեէ իքրամլար իտէրէ.ք սագլամըշլար, վէ պիր արալըգ, տօղթօր Գալուստեան կիտիպ պիր քեաղըտ եազմըշ, վէ կէԹիրիպ մէրգումէեէ, իշթէ սէնին ադընտան, օղլունուն հագգընտա պիր արզուհալ եազտըմ, էօյլէ գուրու լագըրտը իլէ իչէ պագմազլըր, մուԹլագա պիր արզուհալ պուլունմալը տըր, տէմիշ, վէ սախԹէ սուրէթտէ, կիւեա պիր արզուհալ տըր կիպի, օգումուշ, մէրգումէ գատըն մէձնուն վէ մէսրուր օլմուշ, վէ գըզըրընէ տախի, մէրգումունուն մաթլուպու մուճիպինճէ, մէզքիւր խաչ ալէմէթինի չէքմիշ տիր.

Վէ պէսպէլլի, մէրգումտա հէր նէ գատար խըրըն խըրամանկլըգ վէ ճիզվիթլիք վար իսէ տէ, պիր Թարաֆընտա տախի չըշըրտըլըգ պուլունտուղունտան, մէզքիւր սախԹէ չահատէթնամէեի պաթըրգխանէէ կէօթիւրտիւքիւնտէ, Թահգըգ վէ Թաստիգ իթմէ.քսիզին, վէ եախօտ օլսա օլսա եաղըրըզ իմզասընը Թահգըգ իթտիրէրէ.ք, եատարըր իԹիգատընտա պուլունմուշ տուր.

Իշթէ տօղթօրըլուգ սըֆաթընը Թաշըմագտա օլան պու ատամ, ձն պէչ այտան պէրու, իչինի կիւճիւնիւ պըրագարագ, պիզիմ ալէյհիմիզտէ կէզմէ.քտէ օլտուղտան պաշգա, տահա եալընըզ միսալ օլարագ պիր գալէմինի նազըլ իթմիկիմիզ հարագէթը նագըճալըրը օլտուղունտա, մէզքիւր սախԹէքեարլըղա տախի ճիւրաԹ իյլէմիշ տիր քի, պիլիյիւ.ք ճէզալարը միւսթահագգ պուլունտուղունտա չիւբհէ եօգ տուր.

Ղարիպ եէրի չուրասը տըր քի, պու ատամ, ձն պէշ այտան պէրու, անճագ պիր սինէ.ք վըզըլթըսընտան իպարէթ պուլունան մաալլըըլըա, նէ մաատի վէ նէ տէ մանէվի սուրէթտէ պիզէ պիր չէյ եարամաեաճաղընը կէօրմիւշ վէ իւքեաթ օլմուշ, վէ հաթթա, պաթրիգխանէտէն իւմիտինի քէսէրէք, չիմտի տէ պաթըրգխանէ ալէյհինտէ Թէշէ.քքիւլէրէ պաշլամըշ իքէն, արզուհալըը ալըպ տա, հիւքիւմէթէ կիտէպիլմէ.քտէ տէկիլ տիր. վէ պունտանտա աչի.քեար իքի չէյ անլաշըլմագտա տըր, պիրինճիսի, պու իֆԹիրատան ասըլ մագսատ կիւեա պիզի լէ.քէլէմէ.ք տիր, չիւնքի, նասըլ քի պիլտիրմիշիզ տիր, պու իֆԹիրաեա, Թամ կէչէն սէնէ երեսփոխանըղըզ գապուլ իթտիկիմիզ հաֆթա Թէշէպպիւս վէ միւսարաաթ իյլէմիշ տիր քի, եաըըտա էրպապը տիգգաԹա մալիմ տուր. վէ իքինճիսի տախի, հիւքիւմէթէ կիԹմիկի կիպի, ԹապիաԹիյլէ Թահթընտան, ժ-ֆրէյէ ճէզասընա չարբըլմագըըղը Թէվէքքիւլ իտէճէ.ք տիր.

Իշթէ ձն պէչ այտան պէրու ճիզվիթ ղազէթասընտա ալէյհիմիզէ, տօմԹումուգ տօղթօր Գալուստեան Թարաֆընտան տէրճ իթտիրիլմէ.քտէ օլան մաղալըըն պէզլէրի, իշպու նազըլ իթտիկիմիզ տէօթէկեահտան չըգմագտա տըր.

Իմտի, էկէր տօղթօր Գալուստեանտա զէրրէ գատար տօղրուլուգ վէ մէրտլի.ք վար իսէ, նէ՞ լազըմ տըր էօյլէ պիր Թագըմ լագլագըյէէթլէր, հարհարիզլար, եալանլար, իֆԹիրալար, վէ մասալլար իլէ ճիզվիթ ղազէթասընըն սիւԹունլարընը տօլտուրմագ, մէյտանէ չըգըպտա, պիզիմ, պիզզաթ քէնտի հագգընտա եազըլմըշ սէրլէվհալարընը ճէվապ վիրմէլի տիր, վէ ալէյհիտտա, չու իքի մատտէյի, եանի պիրինճի, չու պիր կիւնտէն իկլէ Թէմսիյէ իյլէտիկի պիր տիւ.քԹէրին, քէնտիսինի, տէլիլլէրի տէլիլէ գօվալատըղը գաչըրմագ...

(ՏՕՅ)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

մէշ իլէ, վէ մէրգումէեէ տօղրու էյիլիք ուսուլ իլէ քէնտուսէ տօղրու չէ.քէրէ.ք.

—Աճապա րէճամը գապուլ իթտինի՞զմի, —տէյի սիւալ իթտի մէրգումէ, —մէզքիւր տիւէյլօտան վազ կէչմէ.քլիկէ գարար վիրտինի՞զմի...

—Եա՛ֆ իտէրէ.ք սէօյլէրիմ քի, խայր, —տէտի մէրգում, —լաքին օ տէկիլ էմմա, նի՛չին պէնտէն, էօյլէ պիր իճրաաթ միւմքին օլմատան չէյի Թալէպ իյլէմէ.քտէսինիզ...

Ամէլի պիրտէն պիրէ տըշըրաքըպ աեաղա գալդը.

—Տիմէ.ք տիր քի րէճամը րէ՛տտ իյլէմէ.քտէսինիզ, էօյլէ՞մի, —տէյի պաղըրտը մէրգումէ.

—Էօյլէ իգթիզա իյլէմէ.քտէ տիր.

—Տիմէ.ք տիր.քի մուԹլագա տիւէյլօեա չըգաճագսընըզ տըր...

—Մէճպուրում...

—Տիմէ.ք տիր քի քիւլլի րէճալարըմ պիհուտէ՞ օլտուլար, հիչ պիր ֆաիտէսի մուճիպ օլմատըլար ... —հէր հալտէ նիյէԹիմ ու գարարըմըզը մէվգիի իճրաեէ վազ իտէճէ.քսինիզ տիր.

—Նամուսումուն պիւթիւ.ք հիչ պիր չէյ օլմատըղը հալտէ, մէզքիւր նիյէթիմինտէն գաչընմագըմ իսէ, նամուսումու բայմալ իթմէ.քլիք տիմէ.ք տիր.

—Պէն պուրատա, քէնտի նամուսումու ֆէտա իտէրէ.ք կէլմիշիմ տիր, —իմտի, մէկէրչի սիզտէ քէնտի նամուսունուզու պէնիմ իւթրըմ իչին ֆէտա իտէ՛մէզմիսինիզ.

—Խայր, խաթըրընըզ իչին կէրչի հէր չէյի ֆէտա իտէպիլիրիմ էմմա, նամուսումու ֆէտա իտէմէմ...

—Տիմէ.ք տիր քի սիզ պէնի սէվմէ.քտէ տէկի՛լմիսինիզ.

—Սիզի սէվմէ.քտէյիմ, մատամ, վէ իշթէ անըն իչին տիր քի, եարըն տիւէյլօեա չըգաճագըմըզ իգթիզա իթմէ.քտէ տիր, չիւնքի, էկէրչի եարըն պէն նամէրտլի.ք իթսագտէ գաչըրընաճագ օլսամ, պէնի իլէ րէտտ իտէն, վէ իլէ մահզարթէԹի քէսէն պիզզաթ քէնտինիզ օլաճագսընըզ տըր... զիրա, արթըգ պէնի պիր նամուսսուզ եէրինէ ԹուԹաճագսընըզ տըր.

—Խայր, սիզին հագգընըզտա պէնիմ մահզարթէԹիմ պէր տէվամ օլաճագ տըր... վէ մէզքիւր տիւէլլօ սէֆասընտան վազ կէչմէ.քլիքինիզ իսէ, մէ.յլ ու մահզարթԹէնիմ, եինէ տէֆա տահա զիյատէ օլաճագ տըր...

—Սիզ ըլդըրալ եանըլմագտասընըզ.

—Ամա եա Րէպպի... սիզի իսքեաթ իթմէ.ք իչին նէ՞ Թարիգ Թութմագլըղըմ իգթիզա իթմէ.քտէ տիր... պիլմէմ նէ՞ եափաեըմ ...պիլմէմ նէ՞ սէօյլէյիմ...

—Հիչ պիր Թարիգ Թութմայ, վէ հիչ պիր չէյ եափմամալըսընըզ, չիւնքի, հէր նէ տէ եափսանըզ փահի օլաճագ տըր, պիր տիւրլիւ իսքեաթ իտէմէյէճէ.քսինիզ տիր...

—Տիմէ.ք տիր քի հէրչի պաշգա տիւէյլօեա կիտէճէ.քսինիզ տիր...

—Էվվէթ, մատամ.

Ամէլի սամիմա պաշգատան սօնրա,

—Նիմտի սաղտէն սաաթ իչին տիր... —Վէնտէն օլմանըշա սաաթ գաչ տա՞ կիտէճէ.քսինիզ տիր, —տէտի.

—Սաաթ էլտիտէ...

—Խայր, կիտէմէյէճէ.քսինիզ սէն, չիւնքի, կիթմէ.քլիքին վագթի կէլտիկինտէ, սէն պէնիմ սէվտիկիմ իւզէրինէ, կիւզէլ կիւզէլ ույգու՞լար չէ.քմէ.քտէ պուլունաճագ տըր...

Ամէլի պունու սէօյլէտիկինի պէրապէր, գօլլարընը Լիօնէլին պօյունա աթըպ մէրգումու գուճագլար, վէ չիմտէնպէրի չէվիրէթ իւզրէ ւշվէըըրդըն տօտագլարընը տօգունտուրմագ իստէր,

—Ա՛հ, պէն սէնին նարի՛ աշգընըլա եանըգ Թութուշմագտայըմ... —տէտի.

Էկէրչի պու ղարիպ մէնզարէէ մէրգումէ տէվամ իտէպիլսէ իտի, Լիօնէլին պօեասը մէյտանէ վուրաճագ իտի, լաքին, մէրգում պիր Թագրիպ, մէրգումէնին էլինտէն քէնտուսինի գուրթարարագ կէրի չէքիլտի.

Ամէլի մէրգումէնին պու հալիղէրինէ չաշա գալտը, չիւնքի, քէնտուսինի պիր ճիհան կիւզէլի մագամընտա Թութմագտա իտի.

—Ա՛, ա՛, սիզ պէնի րէտտ իլէ սուգուտ գաչըմագտասընըզ... —տէտի քէ.քէլէյէրէ.ք մէրգումէ, հալպուքի հէնուզ չիմտի պանա, «էվէ տէվէրէմ տիյէն, մէկէրչի սիզ տէկի՛լմի իտինիզ.

—Էվվէթ, էօյլէ սէօյլէտիմ, վէ սէօյլէտիկիմտէ սատըգ տըր... սիզի սէվէրիմ...

—Իյի էմմա, պէնտէն գաչ՛ըգ գաչընմագտասընըզ, —տէտի մէրգումէ.

—Պէնի աֆֆիտինիզ, մատամ... —տէտի Լիօնէլ, —հէր նէ գատար սէօյլէմէ.ք իսԹէմէզ իսէմ իսէ տէ, աղըրթիգտըմ հալ սէօյլէմէ.քլիքիմ իճապ իտէրթէքտէն հայտէ սէօյլէյէյիմ... —Էվվէթ, կէրչի, պէն տախի սիզի սէվէրիմ, վէ նարի աշգընըզլա եանըմագտա իսիմ... —նասըլ.քի պու կիւն իքիմիզին տախի գալպի պիր պիրինէ, գըրըլմազ վէ չէզիլմէզ պիր պաղ իլէ մէրպութ պուլունմագտա տըրլար...

Լիօնէլ պիր սանիյէ գատար սուքուտ իթտի.

Ամէլի մէրգումունուն մէզքիւր սէօյլէյիշինտէն չօգ լուգ պիր չէյ անլաեամատըղընտան, քէնտուսու քէնտուսէ,

—Աճապա պու սաատըն նիյէթէ ու մագսատը նէ տիր... —տէյի սիւալ իթմէ.քտէ իտի, —պէն քէնտուսունտէն պուսէլէր ալմագտա պէլէմէ.քտէ իքէն, մէրգում իսէ պէնի անճագ գուրու պիր լագըրտը իլէ ավուտտըրմագտա տըր.

Լիօնէլ Թէ.քրարէն քէլամէ աղղազ պիրլէ,

—Էվվէթ, րուհ իլէ պիր պիրիմիզէ մէրպութ պուլունմագտայըզ ֆագաթ, ագապ րապթըմըզ միւքէմմէլ օլաճագտըր տըր... —չիւնքի արա եէրտէ պիր էնկէլ պուլունմագտա տըր...

—Պիր էնկէ՞լ մի պուլունմագտա տըր, —տէտի մէրգումէ կէնճ գատըն.

—Էվվէթ, հէմ պիր էնկէլ վար տըր, վէ հէմտէ տէֆի չարէսի իհթիմալտէն պուլունմաեան պիր էնկէլ տիր...

—Ծի՞մ իմիշ մէզքիւր էնկէլ...

—Ծիմ օլաճագ, զէվճէնիզ գօճա տըր Լատէնի տիր.

—Աճա՛յիպ, պէն պու սէօյլէտիկինիզտէն պիր չէյ անլատամայըմ...

—Պէն պիրինէ տիլատտէ օլուպ սէվտիկիմ վագթըմտա, անըն ամէլ ու հարէքէԹլէրինէ սահիպ օլմաեըզ, իլլա նիյէթիմէ սահիպ օլմալըյըմ... —տէտի Լիօնէլ. —պէն էօյլէ գօճասը պուլունան պիր գա-

նըն, վէ ֆէրտասը կիւնիւ, մէրգումէ Հաճի Տուտունճու օտասընը քի բալաճարագ, խալընըզհա օմուր մասընըն, վէ քէնտի էվինէ այլարճա ահագ պասմամասընըն սէպէպիյլէ, պու ահֆաքի սախթէքեարլըղընըն սէպէպինի իզպահ վէ ճէրհ իյլէմէկի տիր. վէ էյէր պու մէրալիկի եօգ իսէ, արթըգ պու ահֆա տախի էվին էչէտաըննը խարիճ մէզատ սաթարագ, եա կիտիպ Փրկիչտէ պիր քէօշէհէ սըզընմալը տըր, վէ եախօտ սօլուգու, Ամէրիգատա քէնտի ախլագընտա պուլունան ատամլար իչինտէ արմալը տըր . . . :

* * *

Կէչէն հաֆթա, Տօգթօր Գալուստեանըն, ընդհանուր ժողովա ալէյհիմիզտէ խտտաս իյլէտիկի մասալլարտան ալաւը, եանի, թէքըմիլ պաթրիգլանէ, Փանոսեանա Թարաֆկիրլիք խտխար տէյերէք, քէնտի պուտալալըղընա պիր ալէթ իթմիչ օլտուղու տիւխթէրին իմզաըյլա, Ազգային վարչութիւն ալէյհինտէ պիր թէչէքքիւ լայիհասը կէթիրտիկինի, վէ Նիզամըզ խտտալարտա պուլունտուղունտան աէֆ խտխտիկինի, վէ մէզքիւր լայիհանըն ճէվապընըն, պու տէֆաքի մէճլիստէ վէրիլէճէկինի պիլտիրմիչ իտիք:

Պու տէֆա մէզքիւր լայիհանըն օգունմասը, մէճլիս Թարաֆընտան բէտտա օլունտուղունտան, եալընըզ նէտէն իպարէթ օլտուղու խապէր վէրիլմիչ, վէ մէճլիս Թարաֆընտան տախի, նիզամը աճքեարընա թէվֆիգան, էկէր Ազգային վարչութիւնա կէօնտէրիլմէսինէ գարար վէրիլմիչ տիր քի, գըրգ սէքիզ Վարչութիւն տահա կէլսէ, գօմուսլօգտան պաշգա հիչ պիր չէյ կէօրէմէյէճէքը տիր, չիւնքի օնտան պաշգա պիր չէյէ նէ լաեգ տըր վէ նէ աէ հագգը վար տըր:

Եալընըզ սէօյլէմէք օրուզ, պու ատամըն ազըլնտա մութլագա պիր խիֆֆէթ պուլունմագտա օլմալը տըր, պիր մատտէ իչին, պիր պիլինտէն փորգըլը օլարագ իւչ քէրրէ, մանէասըզ պրոսհալլար վէրմիչ օլտուղտան պաշգա, պու տէֆա տախի, սէքիզ կիւն գարֆընտա, մահքէմէ ալէյհինտէ Ազգային վարչութիւնա պիր թէչէքքիւր լայիհասը Թագտիմ իթտիկի կիպի Ազգային վարչութիւն ալէյհինտէ տախի Ընդհանուր ժողովա թէչէքքիւր իյլէմիչ տիր քի, ղէյրէ գատար ազըլը օլան պունու եարմաղ:

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱՆ ՄԷԿԹՈՒՊ

—

ԲԱԶՄԱԿԻՆ ՄՈՐՄՈՆԱՑ ՄԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

—

Ներկայ տարւոյս մարտ 22 ին Գօնկրէսը օրէնք մը քուէարկեց որով Միացեալ-Նահանգաց մէջ բազմակնութիւնը կարգելու։ Օրէնքը զայն խմբագրողին անուամբ կը կոչուի Էտմընտս Լօա. պաշտօնակալք ղրկուեցան Ուդթահ նահանգը, որ բազմակին Մորմոնաց որջն է, այս օրէնքը գործադրելու։ Այս պաշտօնակալաց տրուած է երդման ձեւ մը որով ամեն անոնք որ մէկէ աւելի կնոջ հետ ամուսնական յարաբերութիւն ունին, պարտին երդնուլ, և համակերպիլ նորա պահանջմանց. հետեւեալը երդման կարեւոր մասն է։

«Նախ հանդիսաւոր կերպով կ'երդնում (կամ կը հաստատեմ) թէ ես կրկնակին կամ բազմակին չեմ թէ չեմ բռնաբարող մը Միացեալ-Նահանգաց այն օրինաց որով կրկնակնութիւնը կամ բազմակնութիւնը կարգելուի. թէ ես չեմ ապրիր կամ բնակիր մէկէ աւելի կնոջ հետ ամուսնական յարաբերութեամբ. ոչ ալ որեւէ յարաբերութիւն գոյ է ընդ մէջ իմ և որ եւէ կնոջ, բռնաբարելով վերոյիշեալ Միացեալ-Նահանգաց օրէնքը, որով կրկնակնութիւնը կամ բազմակնութիւնը կարգելուի։ Եւ (եթէ կին մ'է) թէ ես բազմակնի մը ամուսինը չեմ, ոչ ալ ուրիշ որ և է մարդու հետ յարաբերութեամբ մասն եմ բռնաբարելով Միացեալ-Նահանգաց օրէնքները վերաբերեալ կրկնակնութեան կամ բազմակնութեան»։

Վերջին աւուրց Սուրբերը (այսպէս կանուանեն Մորմոնք ինքզինքնին), կառավարութեան, այս անիծեալ դրութիւնը կործանելու համար ձեռք առած այս և ուրիշ միջոցները տեսնելով կոլի յուզուած են, և պատրաստութիւն կը տեսնեն ամեն կարելի միջոցներով պաշտպանել իրենց Երկնային Ամուսնութեան դրութիւնը ընդդէմ որ և է յարձակման, և առաջին նշանը տուած են արդէն։

Եկեղեցւոյ սիւներէն Ճօրճ Քէնըն, Ճօրճ Թէյլըր, և Ճօզէֆ Սմիթ յայտարարութիւն մը հրատարակած են իրենց Չըրչ (եկեղեցի) անուն թերթին մէջ ուղղեալ առ ամենայն Մորմոնս, որմէ հետեւեալ հատուածը կը քաղեմք գաղափար մը տալու համար թէ Մորմոնք ինչ տեսակէտով կը նային խնդրոյն վրայ։

«Մեր անցեալ պատմութեան մէջ յաճախ եղած են տագնապալից ժամանակներ յորս Վերջին աւուրց Սրբոց, Յիսուս Քրիստոսի եկեղեցւոյն առաջին նախագահաց, անծրեւելի պարտաւորութիւնը եղած է պարզ և որոշակի խորհուրդ տալ ժողովրդեան, որոյ վերայ Աստուածային Նախախնամութեամբ կանչուած են վերակացու լինելու։

«Հիմա իրաց այնպիսի վիճակ մը յառաջ եկած է, յորում մեծապէս հարկաւոր է որ մենք, իբր առաջին գահերէցք եկեղեցւոյ, այս աւարելական թուղթը ուղղենք ձեզ։

«Էտմընտսի օրէնքը, որով կ'ուզուի ձեր կրօնքին մէկ մասը խափանել և կործանել զրկելով ամեն իրաւունքէ, թէ այս նահանգին մէջ, և ուրիշ տեղեր որոց վերայ Միացեալ-Նահանգաց իրաւասութիւնը կը կարծուի, ամեն անձինք, որոնք հնազանդելով իրենց կրօնից պահանջմանց, ընդունած են Երկնային ամուսնութեան սկզբունքը, 1882 մարտ 22 ին երկրին օրէնքը եղած է։ Ինչպէս օրէնքը կը պահանջէր, Նախագահէն ընտրուած և Ծերակոյտի ժողովէն վաւերացած հինգ գործադիր պաշտօնակալք, այս նահանգը ղրկուած են այս օրէնքը գործադրելու։ Իբր եկեղեցի, կըրկին և կրկին և հանդիսաւոր կերպով յայտարարած ենք թէ այն ամուսնական դրութիւնը, որոյ դէմ ուղղուած է ներկայ օրէնքը, Ամենակարողէն յայտնուած է մեզի, և թէ այն մեր կրօնքին մի մասն է, թէ այն հիւսուած է մեր ամենասիրելի և ամենասուրբ յոյսերուն հետ որք կապակցեալ կան ընդ յաւիտենականութեան, և թէ, ոչ թէ կոնխական չարժառիթներէ մղեալ ընդունած ենք այս վարդապետութիւնը, այլ որովհետեւ կը հաւատանք թէ, մեր երկնաւոր Հօրը յաւիտենական անհաճութիւնը մեր վրայ պիտի բերենք, եթէ նորա պահանջումներն 'ի գործ չը դնենք։ Անոնք որ ագէտ են այս վարդապետութեան իրական բնութեանը, թէ այսպիսի անքաժանելի կերպով կապուած է հանդերձեալ աշխարհին մէջ մեր յաւիտենական երջանկութեան վերաբերեալ բոլոր յոյսերուն հետ, կը փաստաբանեն թէ այս վարդապետութիւնը մեր կրօնքին մասը չէ, թէ այս ամուսնական դրութիւնը կրօնք չէ, այլ անբարոյական և զարշելի սովորութիւն մը, թէ ազգին կրօնական զգացումները կը վիրաւորէ, թէ արատ մ'է դարուս քաղաքակրթութեան, և թէ նորա խափանման և իսպառ ջնջման համար հաստատուած օրէնքը պէտք է գործադրուի։ Ուստի Միացեալ-Նահանգաց Օրէնսդիր ժողովը ընդունած է այս օրէնքը, և Գործադիր իշխանութիւնը (Նախագահը) իր կնիքով կնքած է զայն։

«Գալով մեր կրօնքին և մեր արտաքին կազմութեան, չենք կարող զիջումներ ընել, ոչ ալ սկզբունքի սակարկութեան մտնել։ Մեր կրօնքին սկզբունքները Աստուծմէ կը բղխին, և հաստատուած են յաւիտենական վէմին վրայ։ Անոնք պիտի կենան և ապրին երբ կայսրութիւնք, իշխանութիւնք և ազգեր փլչին և փտին, և Ամենակարողին օգնութեամբը սրբութեամբ պիտի պաշտպանենք մեր ուխտերը, և պիտի պահենք մեր ուղղութիւնը, և հաւատարիմ ըլլանք մեր Աստուծոյն ցորչափ ժամանակը կը կենայ, և կամ յաւիտենականութիւնը կը տեւէ։

«Լաւ պաշտպանենք մեր իրաւունքները, կազմենք անբեկանելի փաղանք մը, և չըթողունք որ մեր քաղաքական կազմակերպութիւնը բռնաբարուի, և իբր հայրենասէրք և ազատասէրք գործակցինք, ի պաշտպանութիւն այն մի քանի ազատութեանց որ մեզի թողուած են, ի պաշտպանութիւն սահմանադրութեան, և ի պաշտպանութիւն մեր անժխտելի իրաւանց մարդոյ-իրաւունք, որք միշտ գոյ են, և բարձր և յառաջ քան զամենայն սահմանադրութիւն, և այսպէս թողունք ապագայ սերնդեան պատուեթեան թանկագին օրհնութիւնները, որոց մէջ կը բովանդակուին իրաւունք ապրելու, իրաւունք ազատ ըլլալու, և իրաւունք հետամուտ լինելոյ երջանկութեան, առանց բռնաբարուելու որ և իցէ ազդեցութենէ, իշխանութենէ, կամ կազմակերպութենէ»։

Այս յայտարարութեան ոճէն յայտնի կերեւի թէ, Սուրբերը մեծ անձկութեան մէջ են օրէնքին գործադրութեան նկատմամբ, և այս ամենալաւ նշան մը կրնայ համարուիլ թէ օրէնքը գործնական արդիւնքներ յառաջ պիտի բերէ։

Կառավարութեան կողմէն ղըրկուած պաշտօնակալք ութը միակին Մորմոններ արձանագրիչ գարաւղար կարգած են նահանգին զանազան կողմերը, արձանագրելու այն ամենուն անունները որոնք կերդնուն, առաջարկեալ ձեւով, հրաժարիլ բազմակնութենէ։

(Տեւել)

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Օ ԼՈՒՆԷԹ Տ'ՕՐ

Ալէաթը ճէրրահիյէ, կէօզլիւք, կէօզէ վէ կէօրմէնէ տայիր ալէաթլար, վէ եաէվաթը սայիրէ մաղազասը

Իսթանպօլտա Գալաթ-Գարաքէօյտէ, Եէնի Եօլ Պաշընտա նումէրօ Ն. 6

Գալէտաէ պէեան օլունան իսմ եաէվաթը ճէրրահիյէ, մէսէլա, հէքիմլէրին իսթիմալ իթտիքլէրի չէգտան տէրքիպինտէ ալէաթլար, գատըգ պաղլարը, լասթիքտէն մամուլ հէր նէվի եաէվաթ, վէ ամէլիեաթը ճէրրահիյէ իճրասը իչին թէչրիհ ալէաթլարը պուլունմագտա օլուպ, ճիմլէսի աէ էն սօն իճատլարըն ֆէնլէրինէ թաթպիգան իմալ օլունմուշ, վէ եվրօբանըն պիւյիւք խասթախանէլէրինտէ մէչհուրի ա-

(Տէվամը 29)

մահանլարտան, եիւզ ղուրուշտա պէշ ղուրուշ խարճ ալընարագ, եէտլէրինէ միւճէտտէտէն սէնէտ իթա օլունաճագ տըր, փագաթ, պու տախի, պալէտաէ իչար օլունտուղու վէճհ իլէ, ալթը այ ղարֆընտա իճրա օլունմագ մէչրութ օլարագ, պիլա էօզր միւտտէթի մէրգումէ ղարֆընտա սէնէտ ալմաեանլար օլուր իսէ, պատէհու քէնտիլէրինտէն իքի գաթ խարճ ալընաճագ տըր:

Տօգուզունճու պէնտ: Եէտլէրինտէ սիբահի վէ միւլթէզիմ միւխլլուլէր Թարաֆլարընտան վէրիլմիչ աթիգ սէնէտաթը օլանլարտան, իւչ ղուրուշ քեաղըտ պահա ալընարագ, միւճէտտէտէն Թաբու սէնէտի վէրիլէճէկի, Թաբու Նիզամնամէսինին 11 ինճի մատտէսինտէ մէսթուր օլուպ, անճագ, սէնէտաթը աթիգգայի մէզքիւրէ մէվթուգ վէ իհթիճաճէ սալիհ պուլունմագ, եանի, սէնէտին միւհրիւ, մահլլինէ մուլիմ վէ մաարուֆ օլմագ լաղըմ կէլիր, եօգսա, միւհրսիւզ, եախօտ նամաարուֆ պիր միւհր իլէ մէմհուր օլան քեաղըտլարա, սահիհ նազարըյլա պագըլմաեաճաղընտան պու միւխլլուլէր սէնէտսիզ արազի Թէսարրուֆ իտէնլէր հիւքմինտէ օլարագ, հագգը գարարը սապիթ իսէ, եիւզտէ պէշ ղուրուշ խարճ իլէ, քեաղըտ պահա, վէ քեաթիպիյէ ալընարագ, միւճէտտէտէն սէնէտ վէրիլէճէք տիր. վէ էյէր հագգը գարարը սապիթ տէյիլ իսէ, օլ վագըթ 4 ինճիւ պէնտտէ պէեան օլունան արազիյի մէչթումէ մուամէլէսի իճրա օլունաճագ տըր, վէ պէր մինվալը մուհարրէր եէտլէրինտէ իհթիճաճէ սալիհ աթիգ սէնէտի օլանլարըն տախի, պէր վէճհի պալէտա ալթը այ ղարֆընտա սէնէտլէրինի թէպտիլ իթտիրմէլէրի լաղըմ կէլիր, պիլա էօզր, միւտտէթի մէրգումէ ղարֆընտա, սէնէտնի թէպտիլ իթմէեէնլէրտէն, եիւզտէ պէշ ղուրուշ խարճը միւթատ ալընաճագ տըր:

Օնունճու պէնտ: Թաբու Նիզամնամէսինին 11 ինճի պէնտինտէ պէեան օլունտուղու վէճհ իլէ, սէնէտինի զայի իթմիչ օլտուղու գայտէն Թէպէյյուն իտէնլէրտէն, եալընըզ իւչ ղուրուշ քեաղըտ պահա ալընարագ, միւճէտտէտէն սէնէտ վիրիլէճէկի մուհարրէր օլուպ, անճագ պու տախի տէֆթէրխանէյի ամիրէտէն վէրիլմիչ պալէասը Թուղրայը Թաբու սէնէտլէրի հագգընտա օլարագ, եօգսա, ալթմըչ իւչ Թարիխինտէն մուգատտէմ, սիբահի, վէ միւլթէզիմ, վէ մուհասսըլ միւխլլուլէր Թարաֆլարընտան վիրիլմիչ օլան սէնէտի զայի օլտուղու խտտաըրընտա պուլունմալարտան, եիւզտէ պէշ ղուրուշ խարճը միւթատ ալընաճագ տըր, վէ պէր մինվալը մուհարրէր Թուղրալը սէնէտինին զայի օլտուղու գայտէն Թէպէյյուն իտէճէք օլանլարըն տախի, ալթը այ ղարֆընտա միւճէտտէտէն սէնէտ ալմալարը լաղըմ կէլիր, պիլա էօզր, պու միւտտէթ ղարֆընտա սէնէտ ալմաեանլարտան, պէհէր հալ, եիւզտէ պէշ ղուրուշ խարճը միւթատ ալընաճագ տըր, վէ Թուղրալը եօգի սէնէտլէրինի, պու տէֆա Թանզիմ օլունաճագ եէնի սէնէտլէրէ Թէպտիլ իթմէք իւթճէնէնլէր օլուր իսէ, պու մազուլէրլէրտէն եալընըզ իւչ ղուրուշ քեաղըտ պահա, վէ պիր ղուրուշ քեաթիպիյէ ալընըպ, ուսուլի ճէտիտէ վէճհ իլէ, ճէտվէլլէրի տէֆթէրխանէյէ կէօնտէրիլէճէք, վէ պու սուրէթ իսէ միւճէրրէտա աահալիյէ քէնտի Թարաֆլարընտան խիթէք կէօստէրիլմէսինէ միւթէվաղգըֆ օլաճագ տըր:

Օն պիրինճի պէնտ: Պիլ իսթիհրագ Թասարրուֆ օլունան արազինին հիսսէլէրի չայիասը ախէրէ ֆէրաղ օլունաճագ օլտուղտա, չէրիքլէրինէ Թէքլիֆ օլունուպ տա ալմագտան իսթինքեաֆ իյլէտիկի հալտէ, եէտինտէն սէնէտ ալընարագ, քէյֆիյէթի իմ'ու խապէր ճէտվէլլէրինին ֆէրաղ խանէսինէ իչարէթ օլունմագ լաղըմ կէլէճէկի միւխլլու, պիլ իսթիհրագ Թասարրուֆ օլունան արազի Թէֆրիգ վէ Թագսիմ օլունտուղտա, արազի գանուննամէյի հիւմայունունուն 15 ինճի մատտէսինտէ պէեան օլունտուղու իւզրէ, գըսմէթի ատիլէ իլէ Թագսիմ օլունմագ լաղըմ կէլտէկին, պէօյլէ գանունէ Թաթպիգան Թագսիմ օլունմուշ իտուկի տախի, մէզքիւր ճէտվէլլէրին ֆէրաղ խանէսինէ իչարէթ գըլընմագ լաղըմ կէլիր, վէ եէտլէրինտէքի սէնէտաթ Թէպտիլ գըլընըր:

Օն իքինճի պէնտ: Պիր սէնէտ, եախօտ սէնէտաթը միւթէատտիտէ իլէ Թասարրուֆ օլունան արազինին պիր գըթասը իֆրազ վէ ախէրէ ֆէրաղ օլունտուղու սուրէթտէ, սահիբ ֆէրաղլարտա իճրա օլունաճագ գայտէյէ Թաթպիգան մէֆրուղլէհ եէտինէ իմ'ու խապէր վէրիլէրէք, մուամէլէթը սահիբիսի իճրա օլունաճագ տըր, վէ պէօյլէ պիր գըթա իֆրազընտա նաչի արազի Թասարրուֆաթընտա եէտինտէքի սէնէտլէրտէ միւնտէրիճ օլան հուգուգ վէ մըգտարը տէօնիւմ Թագսիր իյլէտիկի հալտէ, մագուլէ սէնէտլէր Թէպտիլ իտիլէճէք տիր:

Օն իւչինճի պէնտ: Հէնուզ Նիզամմէն իւհտէսինէ ինթիգալը իճրա օլունմաեան արազի, պիր գիմէթ ախէրէ ֆէրաղ իտէնէք օլտուղտա, Թաբու Նիզամնամէսինին 10 ունճու մատտէսի իգթիզասընճա, ֆարիղտէն խարճը ինթիգալ, վէ մէֆրուղլէհտէն խարճը ֆէրաղ օլմագ իւզրէ, իքիսինտէն տախի եիւզտէ պէչէր ղուրուշ խարճ ալընաճագ տըր, անճագ արազիյի մէրգումէ օլ քիմսէնին պապասընտա տախի, պապասընտան ինթիգալ իթմիչ տէյլ, իքի խարճը ինթիգալ պիրտէն ալընմագ ճայիզ տէկիլ տիր, վէ պէր մինվալը սապըգ ինթիգալը իճրա օլունմաեան արազի, մէճճանէն ախէրէ ֆէրաղ օլունտուղտա, կէրէք ֆարիղտէն ալընաճագ խարճը ինթիգալ, վէ կէրէք մէֆրուղլէհտէն ալընաճագ խարճը ֆէրաղ, իքիսի տախի օլ արազինին գըյմէթի միւհիմմէսինէ նիսպէթլէ ալընաճագ տըր:

Օն տէօրտիւնճիւ պէնտ: Պու տէֆա իթթիխազ օլունան ուսուլա Թաթպիգան, գօչանը տէֆթէրլէրտէն քէսիլէրէք. եէտլէրէ իմ'ու խապէր վէրիլմիչ օլանլար, տէֆթէրխանէտէն սէնէտի կէլմէքսիզին, արազիսինի ախէրէ ֆէրաղ իտէճէք օլտուղտա, գայտէսինէ Թէվֆիգան խարճը ֆէրաղ ալընարագ, սօնրա, մէֆրուղլէհ եէտինէ պաշգաճա իմ'ու խապէր վէրիլէճէք ֆարիղին եէտինտէքի իմ'ու խապէր մէֆրուղլէհէ վէրիլմիչ օլան եէնի իմ'ու խապէրին իքինճի ճէտվէլինէ մէրպութ Թէն ուսուլի վէճհ իլէ տէֆթէրխանէյէ կէօնտէրիլէճէք, վէ իչպու եէնի իմ'ու խապէր ճէտվէլլէրինին խանէլէրինտէն ճիհէթի իթմայը սէնէտ խանէսինէ, տէֆթէրխանէտէն հէնուզ սէնէտի կէլմէտիկինտէն, եալի իմ'ու խապէրի մէրպութինէ կէօնտէրիլմիչտէ յի Թահրիր օլունաճագ տըր, վէ չայէտ քի պու եէնի իմ'ու խապէր ճէտվէլի մուճիպինճէ սէնէտի Թանզիմ իլէ մահէլլինէ կէօնտէրիլմիչ պուլունուր իսէ, օլ հալտէ մէզքիւր սէնէտ մահէլլինտէ հըֆզ վէ Թէվգըֆ օլունարագ, պատէհու եէնի իմ'ու խապէր ճէտվէլի մուճիպինճէ Թանզիմ օլունաճագ սէնէտ մահէլլինէ վիրուտ իյլէտիքտէ մէֆրուղլէհէ իթա իլէ, եէտինտէն ալընաճագ իմ'ու խապէրէ մէրպութէն մէզքիւր սէնէտի մահֆուզ տէֆթէրխանէյի ամիրէյէ իատէ գըլընաճագ տըր, եէտինտէ մուվաղգաթ իմ'ու խապէր օլուպ տա սէնէտի վիրուտ իթմէզտէն մուգատտէմ վէֆաթ իտէնլէր հագգընտա տախի այնիյլէ չու մուամէլէ իճրա գըլընաճագ տըր:

Օն պէչինճի պէնտ: Հէր գարիյէնին հավի օլտուղու արազինին ֆէրաղ ու ինթիգալը վէ խուսուսաթը սայիրէսի, Թապի օլտուղու գազա պաշընտա իճրա օլունուպ, տիկէր գազատա, վէ եախօտ սանճագ պաշընտա իճրա օլունմաեաճագ տըր: Փագաթ, Թաբու Նիզամնամէսինին 16 ընճը վէ 18 ինճի մատտէլէրինտէ պէեան օլունտուղու վէճհ իլէ, սանճագ պաշընտա Թահգըգաթը, վէ եախօտ միւզայէտէսի իճրա օլունաճագ օլան, վէ քէզա Տէբիսատթէմտէ միւզայէտէյի միւքէրրէրէսի իճրա օլունմագ լաղըմ կէլէն արազի հագգընտա, նիզամնամէ մուճիպինճէ իճապ իտէն մուամէլաթըն իճրասընտան սօնրա, պէր վէճհի մուհարրէր մահէլլինտէ իմ'ու խապէրլէրի Թանզիմ օլունաճագ տըր:

Օն ալթընճը պէնտ: Թարիֆնամէտէ պէեան օլունտուղու վէճհ իլէ, իմ'ու խապէր գօչանլարը հէր գազա պաշընտա մէվճուտ օլմագ իւզրէ գալաճաղը միւսիլլու, սանճագ պաշլարընտա հէր գազա իչին պիրէր տէ իճմալ տէֆթէրլէրի Թութուլաճա-

Թըպպա Ժարափընտան խօթխմալօ-լունան ճինոլերտէն պուլունմուշ ասուլար. մաղաղամըզտա ուլումու Քապլիւէ տայիր ալէաթլար, վէ էն զէնատէ լիւզումի օլան էյէ.քթրի.ք մաքինալարը, հավաեը պօշալան մաքինա, Վօլթա վէ Պիւնսէն բիլլէր վէ սայիրէ տախի մէվճուտ օլսուղու կիպի, կէօղէ վէ պագմանա տաեիր ալաթլար, վէ բլանլար թանզիմի իչին հէր նէվ միւհէնտիսլի.ք էտէվաթը տախի պուլունմագտա, վէ քեաֆֆէսի տէ Էվրօբանըն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան չըգմըշ օլտուգլարը հալտէ, էհվէն ֆիեաթլար իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըրլար: Մէմալի.քի էճնէպիյէ իչին սիբարըշլար գապուլ օլունուպ, միւշթերիլէրին էդհէր ճիհէթ մէմնուն գալմալարընա ղայրէթ օլունուր:

Պօղուլմուշ օլան ալէաթլար աախի թաամիր խոլիր:

ԱԶԴ

Կ. Պօլիս 1 Սեպտ. 1882

... Խմբագիր տէր,

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ օգոստոս ամսոյ նուիրատուաց անուանքը:

Ազնուափայլ Տիկնայք

	Ղրշ.
Տիկին Մարիամ Ա. Կիւրպէկեան	108
» Մ. Թէ.քէեան	45
» Աննա Ապուրէլ	20
Մեծ. Տեարք	
Զաթըլ խանի կօշկակար արհեստաւորներէ (մատաղի համար)	1200
Բարեսէր ոմն	324
Մեծ մաքսի ձողաբարձ բեռնակիր ազգայինք	145
Յովսէփ Արեւեան	108
Յակոբ Մարտիկեան	108
Միքայէլ Արփաճեան	100
Բարեսէր ոմն	60
» »	54
» » ձեռամբ Յ. Սամանճեան էֆէնտիի	50
Յարութիւն Ինճիճեան	40
Բարեսէր ոմն	30
Խանթարօղ գիւղի բեռնակիր ազգայինք	30
Տիգրանի սրճարանէ հաւաքին յուլիս ամսոյ	20
Բարեսէր ոմն	20
Աւետիս Արեւեան	20
Անդօան Գրիգորեան (Թօ.բչուեցի)	20
Թօմա »	20
Երկու հազար հինգ հարիւր քսան և երկու դահեկան	2522

Մեծ. Մատթէոս և Աբիկ Ո.Ն. ճեան, իւրեանց հանրածանօթ ազգասիրութեամբն և աղքատասիրութեամբն, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ևս բարեհաճեցան նուիրել 200 չէքի փայտ.

Մեծ. Տեարք

Մեծ Մաքսի ձողաբարձ բեռնակիր ազգայինք 8 ոչխար 234 հօխայ հաց 76 հօխայ բրինձ, 18 հօխայ քուլ-րուք եւլ:

Բարեպաշտ ոմն 5 հատ ոչխար

Խանթարօղ գիւղի բեռնակիր ազգայինք 1 հատ ոչխար:

Մեծ. Նոր խանի սեննեկաւճեա Եղիա Սարգիսեան 1 հատ ոչխար:

Մի քանի բարեսէր անձերէ՝ ձեռամբ Եաղուպ Նշատաճեանի 1 կով իւր հորթովն

Սամաթիացի Բերովբէ Տ. Փիլիպպոսեան 1 ոչխար

Միքայէլ Զէրաղեան 1 Թուխ հաւ իւր 14 ճէտովն

Բարեպաշտ ոմն 1 աքաղաղ:

Թէքիրտաղցիներու գանձապետ Թէվֆիք և Օրմաքէշ Մէհմէտ էֆէնտի.ք 200 հօխայ խաղող:

Սամաթիացի մանաւ Մ. Արիս 96 հօխայ խաղող:

Յովհաննէս Աստուածատուրեան ձեռամբ Գաբրիէլեան Պօղոս էֆէնտիի 2 Թօփ ամէրիգան:

Բարեսէր անձ մը ձեռամբ Սերովբէ էֆ. Մէյխանէճեանի 1 Թօփ ամէրիգան:

Ս. Ղ. Պարտիզպանեան 60 տէսթէ սիկառի Թուղթ:

Մնամք յարգանօք

Ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. Պէնէրճեան Մէս. Ցօլօբեան

... էֆէնտի

Կեսարիոյ էֆ.քէրէ գիւղի բնիկ, երկայնահասակ ոսկրուտ, բոլորակադէմ, մրայօն, սեւաչեայ, թըլխահեր, չիկալեն և թանձրաշուրթըն Սիմէօն անուն ազգային ոմն բաւական ատեն հետէ անյայտ եղած է:

Ազգային Պատրիարքարանն արժան կը դատէ Ձեր պատուական թերթի միջոցաւ յանձնարարել Արգոյ ազգայնոց, որպէս զի, եթէ յիշեալ Սիմէօնի ուր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին երբէք ունին ինչ տեղեկութիւն, բարեհաճին ծանուցանել:

Զայս արժանադատութիւն Ազգային Պատրիարքարանի հաղորդելով Ձեզ ի հրատարակութիւն,

Մնամք աղօթարար
Պատր. Փոխանորդ
Գեւոր Մ. Վրդպ. Բ...ճ...եան

9 Սեպտ. 1872
ի Պատրիարքարան
Հայոց Գումգաբու

Թաղիս Ազգային Երկսեռ վարժարանաց մատակարարութեան մասամբ նպաստելու դիտաւորութեամբ որոշեալ վիճակահանութիւնն, որ տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 12 կիրակի օր ի սրահ Նարեկեան վարժարանի մի չքեղ հանդիսիւ, յետաձգուած է մինչ հոկտեմբեր 31 կիրակի օր, տոմսակաց վերջին մասի սպառմանն համար:

Զայս ի գիտութիւն հաղորդելով պատուարժան ազգայնոց,

Մնամք յարգանօք

Բերա 8/20 Սեպտ. 1882

Առժամանակեայ Թաղական խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Աբրաhամ Յովհաննէս Ս. Օ. Տէրէեան

ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Բերայ 5 սեպտ. 1882

... Տէր.

Հաճեցէք Ձեր պատուական և Ազգօգուտ լրագրոյ միջոցաւ հրատարակել Թորգոմեան ընկերութեանս հետեւեալ ծանուցագիրը, կանխաւ ընդունելով մեր յարգանաց ջերմ և անկեղծ շնորհակալեաց հաւաստիքը:

Տեարք,

Ընկերութեանս առժամանակեայ ընտրողական մանախումբը պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ և պատուարժան բաժանորդացդ թէ՝ առարտելով իւր փափուկ պարտականութիւնը կը հրաւիրէ ներկայիս նորընտիր պատուական և ազգասէր երեսփոխանս, յառաջիկայ կիրակէ օր սեպտ. 12 ժամ 7, ի սրահ Նարեկեան վարժարանին Բերայ:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. Ատենագրութիւն ընդհանուր ժողովոյ.

Բ. Ընտրութիւն Երեսփոխանական ժողովոյ դիւանի.

Գ. Ընտրութիւն Գործադիր ժողովոյ.

Դ. Դիտողութիւն Հիմնական և Ներքին կանոնագրութեանց.

Ե. Դանձային խնդիր.

Անուանք ընտրեալ Երեսփոխանաց Թորգոմեան ընկերութեան

Մեծապատիւ Տեարք,

1. Աբիկ էֆէնտի Հօլասեան
2. Անդրէաս » Ծիրմէճեան
3. Անտոն » Գարլանեան
4. Անտոն » Իքիլի.քեան
5. Անտոն » Պօյաճեան
6. Արշակ » Զարպհանէլեան
7. Գարեգին » Հիսարլեան
8. Գարեգին » Պաղտատլեան
9. Գրիգոր » Արսլանեան
10. Լեւոն » Արսլանեան
11. Կարապետ » Պասմաճեան
12. Մանուկ » Օպեան
13. Մարտիրոս » Փափազեան
14. Միհրան » Մարաշեան
15. Յակոբ » Գազանճեան
16. Յակոբ » Տամատեան
17. Յարութիւն » Կիւզէլեան
18. Յարութիւն » Հայկեան
19. Յարութիւն » Օպեան
20. Յովհաննէս » Արամեան
21. Յովհաննէս » Մուրատեան
22. Յովհաննէս » Սավայեան
23. Յովհաննէս » Սարաֆեան
24. Պետրոս » փաշիկեան
25. Վահան » Հիւնքեարպէյէնտեան
26. Վահան » Մանուէլեան
27. Վիչէն » Մահճուպեան
28. Վիչէն » Մէնէվիշեան
29. Տարսամիչ » Զամուշեան
30. Տիգրան » Արսլանեան
31. Տիգրան » Թընկըրեան
32. Տիգրան » Արսլանեան
33. Տիգրան » Տամատեան

ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Մեծապատիւ Տէր,

Հայոց Տնտես. Միութեան կանոնագրոյ Բնիկ Յանձնախմբի կողմանէ բարեփոխեալ կանոնագիր մը պատրաստուած և Տնօրէն խորհրդոյ կազմութիւնն ևս ամբողջացած լինելով, Միութեանս ընդհանուր ժողովն 'ի նիստ պիտի գումարի ամսոյս 16 ին, հինգշաբթի օր, ի ժամ 3 առաւօտեան, 'ի Մատենադարանի Հայոց, 'ի Ղալաթիա:

Ուստի ներկայիւս հրաւիրելով զՁեր մեծապատուութիւնն, վստահ եմ.ք թէ, իբր կանոնական անդամ ընդհանուր ժողովոյ, պիտի բարեհաճիք որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուիլ 'ի ժողովատեղին և կատարել Ձեր ընկերական սպարտականութիւն:

ԽԼԱՆԱԹ

Պէրլին վէ Լէյփձիկ Թէպապէթ տարխիֆիլէուէլարը կէօզ հէքիմի տօգթէօր Պէհձէթ պէյ, հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի, ալաֆրանկա սաաթ 10 տան էօյլէ էտէ վէ հէր ճումաա կիւնլէրի տախի էօյլէտէն էօյլէ սօնու ալաֆրանկա սաաթ 2 յէ գատար, խասթէկեանը Պէյօղլուն տա Տօղրու–Եօլտա Ն. 169 Տէկա-Սուտա էճզախանէսինտէ գապուլ իյլէմէքտէ տիր:

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Համպուրկ բիեանկօսունուն պէշինճի գըմ .քէշիտէլէրինտէն թարաֆըմըզտան սաթըլմըշ օլան պիլէթլէրտէն աթիտէ.քի նումէրօլարըն խասպէթ իքմիշ օլտուղունտան համիլլէրի կէլիպ աքճէլէրինի ալմագ տավէթ օլունուրլար:

Ն. 4.895. 12.219. 15.005. 20.343. 36.298. 36.299. 37.563. 37.588. 40.920. 45.823. 45.828. 65.557. 68.937. 80.019. 80.033. 80.034. 80.035. 80.037:

Համպուրկուն աթըմնը քէշիտէսի իյլուլ 22տէ վէ Պրիւնսվիւքին աէօրտինճիւ քէշիտէսի, իչպու իյլուլուն 9ընտա վուգու պուլաճաղընտան, կէրէ.ք բաղպէթլու հիսսէտարան պիլէթլէրի թէպտիլ հաղըր օլուպ, վէ կէրէ.ք եէնիտէն հիսսէտար օլմախ արզու իտէնլէր վագթինտա պիլէթէշրիֆ պիլէթլէրինի ալմալարընը իչար իտէրիզ:

Գալաթատա Եօմիսիօն խանը գարշըսընտա Նօ. 9

Սարրաֆ
Ղ. Փ. ԶՈՐՈՒՐԵԱՆ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԱՏՏԷԻ ՔԷՊԻՐՏԷ 192, ՎԷ 194
ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱՏԳԱՄ

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՆԸՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ, ՎԷ ԷՃԶԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սահիպի իմզալար, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրի իլէ, հիւրմէթլու էհալիէ, վէ ումում էճզաճըլարա իլան իտէլէր քի, էվվէլճէ Ա. ԹԻԹՕՍ խմինտէ պուլունան էճզախանէ, պու քէրրէ, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսինտէ, Սէն–Նի.քօլա .քիլիսէսի գարշըսընտա վագը 192 վէ 194 նումէրօլու մաղազաեա նագլ օլունմուշ, վէ կէրէ.ք էճզա թիւճճարլըղընա տաեիր օլան մուամէլէլէր, կէրէ.ք էճզա թիւճճարլարը մաղազալարընտա թօփտան վէ բէրէ.քէնտէ սաթըլան սաեիր էմթաա տախի իլավէ գըլընմըշ տըր:

Էճզախանէմիզէ թէշրիֆէ բաղպէթ պուեուրան հէքիմ էֆէնտիլէրին, խասթալարը մուայենէ իթմէլէրի իչին խասսէթէն պիր օտօն թախսիս գըլընմըշ օլտուղու կիպի, չէհրիմիզ էհալիսինին թէվէճճիւհիւնիւ գազանմըշ օլան տօգթօր Մ. Ֆօթիատէս տախի, հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա, ալաֆրանկա սաաթ 1 տէն 3է գատար էճզախանէմիզտէ պուլունաճագ տըր:

Սահիպի իմզալար, մէզ.քիւր մաղազալարընա, Էվրօփանըն, էն մէթէպէր ֆապրիգալարընտա իմալ օլունան, էն նէֆիս մուսթահզէրլէրի ճէլպ իթմէ.քտէ օլաճագլարը կիպի, էճզախանէլէրինտէ թէրթիպ օլունան մուստահզէրլէրին սաաթլընտա հազըրլանմասը, վէ իլաճլարըն ճինսլէրինին էյիլիկի, վէ խուսուսիյէ ֆիեաթլարըն էհվէնիյէթի իլէ, էհալիի միւթէպէրէնին էմնիյէթ ու բաղպէթինին հագգըլարընտա պէրտէվամ օլմասընա չալըշաճագլար տըր:

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄ.

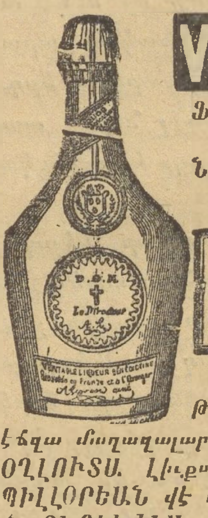

VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE

Ֆրանսատա քեաեին ՖԷԳԱՆ նամ մանասթըրտա թէրթիպ օլունան մէշհուր ՊԷՆԷՏԻՔԹԻՆ նամ

Նէֆիս, Սինտիրիճի, Գուվվէթ վէրիճի, վէ Իշթիհա աչըճը իչկի
ՏԻԻՆՃԱՆԸՆ ԷՆ ՆԷՖԻՍ ՄՈՒՍՔԻՐԱԹԸ ՊՈՒ ՏԸՐ

Հէր վագըթ, շիշէնին ալթընտա մէզքիւր մանասթըրըն տիրէ.քթօրունուն իմզասըլա միւմզի շու էթիքէթին պուլունմասընա տիքգաթ իթմէկի տիր:

Իշպու ՎԷՐԻԹԱՊԼ ԼԻՔԷՕՐ ՊԷՆԷՏԻՔԹԻՆ նամ իչկի, ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ, ՄԷԹՐԻՔԻ վէ գումբանեանըն, վէ Ֆ. ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ էճզա մաղազալարընտա, վէ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԷՆԵՕ նամ գահվէխանէտէ, վէ ՊԷՕՂԼՈՒՏԱ Լիւքսէմպուրկ գահվէխանէսի, վէ ՎԱԼՕՐԻ շէքէրլէմէճի տիւքեանը, ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ վէ գումբանիա իլէ, ՖԷՃԷՆՈՒԱԼՏ, Է. ԼԱՆՍԷՆՍ, Ս. ՊԱՐԲԻ, Հ. ՏԷՊԻՒԺԻՍ, վէ Բ. ՕԶԻԷՐԻՆ մաղազալարընտա, վէ հէր պիւեիւ.ք մաղազալարտա պուլունուր:

ՄՈՒՍԱՅԷՆԷՅԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէտէն, էօյլէ սօնրա ալաֆ. սաաթ 4 է գատար

40–Պիւյիւ.ք Հէնտէ.ք սօգագը–40

Տօ.քթէօրիւ միւմայէյէսին դապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալտըճը, վէ նէֆէս եօլլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մախսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագըլըր կիպի, էէքթրի.ք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եարան էսկի կէօ.քսիւզ վէ նէզլէ, վէ պօզ մաճա էօ.քսիւրիւ.ք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ .քէօթիւրիւմիւ.ք վէ սարա կիպի իլէթլէրին թաղկիպի խուսուսիյէ տիր:

Բէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլի.ք վէ զայըֆլըգ.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիզ, 21 սեպտեմբեր

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	115 87 1/2
» » 3 %	81-87 1/2
Էսհամը Ումումիէ ալըլտը	12-25
» » գարանտը	12-20
Իթալիա ֆօնտօսու	89-30
1865 Իսթիգրագը	76-
1869 »	66-
1873 »	60-
Րումէլի շըմէնտը. Թահվիլա.	54-62 1/2
Օսմանլը Պանգասը	788-75
Գրէտի Լիօնէ	623-
Րուս ֆօնտօսու 5 % (1877	90-1/4
Րուսիանըն Շարգ իսթիգրագը	-
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	345-75
Իսբանիա խարիճի իսթիգրագը	64-5/4
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-30
Բարիս, (Պուլվար)	-
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	-
Էսհամը Ումումիէ	-

Լօնտրա 21 սեպտեմբեր

Ինկիլիզ գօնսօլիտ	99-15/16
Էսհամը Ումումիէ ալըլտը	11-5/16
» » գարանտը	12-1/4
1865 Իսթիգրագը	15-
1869 »	13-5/8
1871 »	74-1/4
1872 (Պօնտու Թօէլզօր)	25-1/4
1873 »	12-1/4
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթ.	86-1/4
Օսմանլը Պանգասը	21-3/8
Րուսիա իսթիգրագը 1873	84-7/8
Մըսըր իսթիգրագը պիրլէշմիշ	67-7/8
» իմթիեազլը (շըմէնտը.)	93-3/4
Տաիրա սանիէ	71-1/4
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրագը	90-
1877 Մաճարիսթան էսհամը	101-1/4
Գամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 21 սեպտեմբեր

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-45
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	25-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումմ. սեպտ. 9 ագըմ. գբ.	13-19
» » սեպտ. ագհ. աչ. 10	13-16
» » Էն եիւքսէք	13-16 1/2
» » Էն աշագը	16-15
» » Սաաթ 5 տէ	13-16 1/2
1863 Իսթիգ. (Մուքօն) 6 % ֆ.	
1865 » » 6 % ֆ.	76-
1869 » (Բէնար) 6 % ֆ.	68-
1872 » (Պօնտու Թրէզօր	24-
1873 » (Բէնար) 6 % ֆ.	61-
Րումէլի շըմէնտըֆէր	53-
Մըսըր իսթիգրագը պիրլէշմիշ	74-15
Րէժօր գուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	35-
Աղչէ ֆայիզի %	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-30
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-10
Իսթանպօլ Պանգասը	8-30
Սօսիէթէ Օթօման	4- 5
Թրամվայ 5 %	345-
Լավրիօմ (մատէն)	178-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՌԱՅՃԸ

	Ղր. Փր.
Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	
Ինկիլիզ լիրասը	109-34
Ֆրանսըզ ալթունու	87-27
Բօլ	90- 5
Գրիմից ալթունու	51-15
Պէեազ մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	203-
Պէշլիք	208-
Ալթըլըգ	124-35
Պագըր	690-
Գարպօն գայիմէսի գարբը	9-19

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՌԱՅՃԸ

Էն եիւքսէք	1085-
Էն աշագը	1085-
Սաաթ 4 տէ	1085-